

PDB Name: Arta

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 16.8.1973

Modification Date: 16.8.1973

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Arta
Ladislav Klíma

1.

Arta byla z Londýna vypovězena se lhůtou desetidenní. - Nebrala si to k srdci, ale smála se blaženě. Ale než odjela, očekávalo ji ještě malé překvapení. Byla zatčena na nařknutí dědiců jistého vévody, že prý ho podvodným způsobem připravila o nějaké skvosty. Nebylo však pravda, že od něho jakýkoli skvost obdržela. Přes to sotva byla by ušla odsouzení, nebýt té okolnosti, že měla asi 30.000 liber. Byla, pozbyvši z nich 29.000, uznána za nevinnou. Vesele opustihla blátivý Albion.

"Čert vezmi všechn světský úspěch, - - nic blbějšího nad pachtění se po něm. Ted' si rozumím! Jen dokud jsem byla vlastně všední, usmívalo se na mne štěstí ; když zvítězila ve mně vyšší stránka, ukázalo se, že ušlechtilost nenechá se srovnat se "štěstím" ve světě. Žádná energie nepostačí vyššímu člověku, aby se nějak obstojně v blbě lidské společnosti udržel. Neobyčejnost a úspěch mezi lidmi, - haha! spíše snese se oheň s vodou !"

Usídlila se v malém městečku českých pohraničních hor. Měla ještě dosti peněz, asi na tři roky. Žila v samotě skoro eremitsky, toulajíc se většinu dní lesy jako jejich víla, strašíc zjevem svým ženy a děti, které potkala, plnic hrudi mladíků, kteří schválně navštěvovali místa, kam chodívala, bolestnou, marnou touhou : tak mrazivý byl výraz úchvatného obličej. Byla ted' v svobodě své poměrně šťastna; i touha její po neurčitém, ač jí bolestně prošlehávala duši, byla jí příjemná. S nikým skoro nemluvila; později však vzala si k sobě dvě sličné dívky, s nimiž žila jako Sapfo - obě se do své velitelky zamilovaly a byly náruživější

ještě než ona; přes to se jejím rozmarům za jejími zády smály.

Sladkou, klidnou láskou k ženám nahrazovala si lásku k mužům. Neznajíc jí dosud, toužila po ní tím více. Všichni mužští, které dosud poznala, se jí přímo hnusili a jen několikrát pocítila v jejich objetí trochu smyslné rozkoše; tato kurtisána byla ve skutečnosti čistší než sto bezvadných žen. A i nyní její sny o lásce měly v sobě poměrně málo smyslného, nebo spíše smyslné bylo učiněno vznešeným, ideou. Tato žena byla vlastně schopna milovat jen ideu, ale jako žena dovedla milovat ideu jen ztělesněnou, totiž v podobě krásného muže. - Vysněný milenec její byl bytost nadpřirozená, byl Bůh. Byla si jista, že nemohla by se do něho zamilovat jinak, než jako do Boha, sestoupivšího na Olymp, že by v něm s nábožnou hrůzou milovala jen to nejvznešenější na něm. Sny o této bytosti byly u ní tak živé, že působily jí náhlá zastavení tlukotu srdce, bezesné noci, ale i překrásné dny bolestného štěstí, jaké může poskytnout jen touha -

Tento milenec však nepřicházel, touha po něm rostla. "Snad přeci přijde! Snad dostaví se k vůli mně zázrak!" šeptala si teď často, pološílená vařící se krví. "Svět je studna tajemství, a kdo spíše než já byl by hoden, aby příroda své lůno otevřela a vytoužený skvost mně darovala.

Konečně vydala všechny peníze. - Mohla sice přijmout dary dřívějších svých zbožňovatelů ale skálopevně si umínila, že nepřijme již žádných almužen, že se bude živit poctivě . . . Rozhodla se, že odjede do Prahy. Ale než opustila své zákoutí, událo se ještě něco neobvyčejného : našla vytouženého milence - Boha.

Byl jasný, říjnový den a pozdní odpoledne. Naposledy ubírala se přátelskými lesy, aby se s nimi rozloučila - Bylo jí nezvykle divně v duši - tak nevýslovně smutně. Slzy jí kanuly na mokrý mech. "Mé ubohé srdce !" šeptala si, "tolik touží po lásce, po utrpení, po blaženě bolestném rozplynutí se v jiném - a nikdo, nikdo ti nerozumí! Nikdo nevidí, jak jsi dobré, jak slabé, jak nešťastné ! Nikdo nechce plakat s tebou a já bych tak ráda, já ubohá, vydechla duši svou v duši miláčka! Nikdo nechce tě rozdrtit - sladce rozmáčkout. Slzy mé, proč kanete? Proč se svírají mé svaly? Proč svíjí se mé ubohé, nekonečně milující srdéčko?"

Rozplakala se hlasitě a klesla. - Vítr příšerně šuměl nad ní. Černý havran kmitl se nad korunami, náhle se obrátil ve svém letu a snesl se zcela nízko nad ni. - Usedl na větev a nepohnutě na ni zíral svýma hloupě směšnými a příšernými očima... Ale ona ho neviděla. Duch její se nořil do snů -

Povstala a jako štvaná spěchala dále. Jak dlouho - nevěděla. Konečně octla se u jezera dřímajícího mezi zalesněnými, skalnatými stráněmi. Nikdy u jezera toho nebyla . . . "Kde se zde vzalo? Vždyť není na mapě!" kmitlo jí usínající duši - Rozhlédla se, stanula, zbledla. - - Nikdy neviděla něco tak mrtvého. Nehybné bylo zsinálé modré nebe, nehybné nízké, mlčící, příšerně žluté, osamělé slunce na něm . . . Ani vánek nepohnul stromy a křovinami, ztuhlými jako ledové květy. Ptáček se neozyval. Bylo ticho jako v zimě o půlnoci. - Ani vlny jezera se nepohnuly, jakoby byly zledovělé. - Příroda zemřela - jen smrt zde vládla, neslyšně se chechtala, neviditelně šklebila -

Sáhla si na srdce . . . Znovu se děsila: nebilo. Ale rázem zapomněla na své strachy a rychle ubírala se bez myšlenek a přece tak tíživě hrozně v duši, po břehu jezera, prodírajíc se houštinami. Náhle stanula, slabě vykřikla. Před ní zelenala se a hnědla maličká louka. A uprostřed, asi pět kroků před ní, stál zcela nahý, mladý muž - Jeho velmi štíhlé, bílé tělo bylo vytesáno krásněji než kterákoli antická socha. Hrdě se na něm tyčila příšerně bledá hlava, ohraničená na krk splývajícími vlasy, černějšími nad noc. Jako uhel černé oči plály intensivněji než rozžhavený kus kovu. Nevýslovně žensky krásné, mužné spící tahy vyhazovaly ze sebe transcendentální magickou příšernost. Něco strašného a hrůzně svůdného linulo se z celého zjevu a děsnou nadelektricitostí podmaňovalo a v prach vrhalo.

Arta pocítila, že jí srdce opět bije - a stále silněji a hrozněji. - Nekonečná slast, slast lásky, slast z náhlého uskutečnění všech tužeb ji zdrtila. A hrůza, o níž nemohla říci, je-li tím nejstrašnějším nebo tím nejkrásnějším, spojila se s láskou v nebesko-pekelný chaos. Bylo jí v té chvíli, že octla se v srdci života, že je bohem, který je tímto srdcem . . . Znovu vykřikla - rozpjala paže. A jinoch rychle k ní přistoupil, objal ji, políbil. Mrazivě horká slast jí projela, jí stále projížděla. - Přitiskla se k němu - a klesala. - Zadržel ji pevně - Jala se mu líbat oči, čelo, nos a při každém polibku prochvívala jí nevýslovná blaženost

- - -

Náhle se vzpamatovala, - odskočila, temně zarděla. Přejela pohledem nahé tělo - vykřikla "Cizí nahý

člověk, - a já - -" Její žensky stydlivé srdce bylo zdrceno tím, co učinila.

"Kdo jste, pane?" vypravila.

"Miluju tě a chci, abys byla mou !" odvětil hlasem, který ji div neporazil. Miluješ mne též?" "Kdo jste?" zajektala.

"Kdo jste? - Co je to za neslušnost - takto nahý - vypravila se sebe napjavši všechnu vůli . . . "Jste podivný, mluvte !"

"Miluješ mne?" otázal se po třetí a takovým způsobem, že Arta podlehla. Znovu v ní zavířila děsná, metafysická láska.

Miluju tě nekonečně!" vzkřikla - a rozejpala náruč . . . "Proč bych to neřekla? Vždyť ty jsi ten, po němž tak dlouho jsem toužila. Ó, buď se mnou věčně ! věčně !"

Znovu se objali a líbali On hladil jí tělo slastí se chvějící - A tu cítila, že rázem všechen oděv s ní padá, že je nahý jako on - Novou, čistou slastí ji to naplnilo . . . Dala se do pláče a přitiskla nahé své tělo k tělu jeho - A klesli na mech a stali se manžely -

Nevymanila se ani pak z objetí jeho - ale pokryla jej celičkého polibky.

"Zůstaneš se mnou, vid'?" šeptala. - "Bez tebe nechci, nemohu žít! Ty jsi mně vším, jsi mnou samou, mým tělem, mou duší, bez tebe nejsem nic, nic! Zůstaň u mne stále, věčně, musíš! Jak teple bezpečně, bude mne u tebe ! S tebou chci být do smrti v žaláři přikována - jaká slast! S tebou mučena, umučena, jaké nebe !"

"Budeš mou, ale ne hned ! - Jen branou Smrti vejdeš ke mně!"

"Branou smrti?" zachvěla se . . . "Hrozné slovo !"

"Což nemiluješ smrt?"

"Miluju ji ! - Jak často mne láká, jak se na ni často těším jako dítě na štědrovečerní dárek! Ale jindy šklebí se na mne tak děsně."

"Vše vskutku krásné je děsné, vše děsné je krásné. Vy lidé nechápete, že utrpení je slastí! Ty to aspoň tušíš! Vše ve světě je slastí, bolest jest jen klam."

"Ano, ano ! Ale smrt - je zničením."

"Není zničení, není špatností, není nepřátelství, není nemožností. "

"Budu tedy po smrti žít?"

"Smrt je život v nejplnějším rozkvětu, jádro a pravé tajemství života! Vzhledem ke smrti jsi vlastně teď mrtva !"

"Zdalo se mně často, že život je smrtí. Ale co je konečně pravda?"

"Že je život smrtí, smrt životem, pravda lže ! Ale smysl těch slov zatím nepochopíš!" "Miláčku, tys můj ! můj ! nic tě mé duši nevezme, neboť tys se mnou !"

"Ano, dokud se neomrzíme ! Ale jen smrtí dosáhneš mne zcela!"

"Chceš zemřít !"

"Chceš? Nebojíš se?"

"Chci se bát! Strach je slastí jako vše! - A vše je - - -"

"Láska! - Zemřeš, to jest: vejdeš brzo v pravý život. Přivedu tě k sobě."

"Učiním to - a tak ráda! Vše je lehké! Ale kdo jsi, miláčku můj?"

"Jsem ten, kterého jsi od prvního probuzení vědomí svého milovala, - jsem mysterium života, jevící se nejjasněji v jeho nenáhlejším zániku, t. j. jsem Thanatos! Jsem souhrn myšlenek, jejichž předmět je tajemstvím rození neboli smrtí, souhrn myšlenek zhuštěných v bytost, která může se částečně jevit i v podobě člověka."

"Bože, tys smrt ! -"

"Život! Nemiluješ smrt?"

"Ó, více než dříve ! Ted' teprve vidím na tobě, jak je krásná. Nemilovala bych tě, kdybys nebyl pln hrůzných tajemství! Miluju tě, protože se tě bojím. Nemilovali bychom život, kdyby nebyl hrozný. Miluju tě nekonečně, neboť miluju život, miluju věčnost, miluju Věčně. Chci snad zemřít, abych zrychlila let svůj, abych jen s tebou, jen v tobě stále dlela, chci jen stále zmírat a zmíráním žít! Ale" - dodala smutně: "přec jen tebe nedosáhnu . . . Tys bůh, já červ. Nejsi pro mne, - hrozno !"

"Vše je božstvím, vše jest jednoho původu, jedno je vše! Jsi mnou, já tebou. Kdysi byl jsem červ,

jednou staneš se bohyní a dojdeš nejvyššího. Nic není před ničím uzavřeno. V každém okamžiku jsi vším, ale nechápeš toho. Aby to všemu bylo dokázáno a tím vůbec skutkem se to stalo, musí vše projít vším, sloučit se se vším, stát se vším. Ted' budeš mne mít jen částečně a někdy, protože mne nechápeš ; ale stále více a více budeš mnou - až splyneme v jedno . . . Až přijdou doby, kdy staneš se zcela tím, čím jsem já a já zcela tím, čím jsi dnes ty - a budeme se zcela stejně milovat, jako dnes."

"Jaká to krásná myšlenka ! Zešílím z ní !"

"Bud šťastna! Dokud v tomto světě pobudeš, neužijeme se již; v říši stínů však budeme se často scházet. Zemřeš brzo, a toto je proroctví Thanata : Až hrom třikrát zarachotí, až zvony budou znít a sluneční vetřelec na podlaze vedle tebe ležet pak jdi tam, odkud dosud nevyvanul umrlčí zápach! Tímto činem dokážeš, že jsi hodna být mou milenkou ! On přivede tě velmi brzo v mé objetí! A jeden z nejkrásnějších osudů očekává tě po smrti. Avšak ne hned po ní. Uchystal jsem milence své osud, jaký nebyl dosud dopřán žádnému člověku. Nahlédneš jím v taje věčného života hloub než každý jiný, - a touze tvé po tomto světě, po těch, kteří jsou ti v něm milí, bude částečně vyhověno, třeba časně zemřeš. Zvláštními cestami povede tě osud, aby mohl tě uvést do Údolí Šťastí. Bud' šťastna a mysl na mne, kdo miluje věčnost, miluje v skutku život, musí milovat nade vše smrt, kdo nemiluje smrt, je mrtev, zatím co žije! "Miláčku !" vykřikla, "vezmi mne s sebou - musíš - touha po tobě mne umučí i Usmrt mne hned, rozdrť mne - jak sladké to bude !" Odvětil jen úsměvem a zmizel. Elektrická rána udeřila hromem tělesnou i duševní bytost Arty. Něco s ní spadlo - jezero zmizelo - - -

2.

Na obloze válely se nejasně hrůzné mlhavé přízraky se sněhově bílými, dlouhými vlajícími hávy. Nejvíce jich tísnilo se u okna baronovy ložnice, jako by se již nemohly dočkat duše umírajícího starce. Ve vedlejší komnatě choť jeho, baronka Arta, zdrcena, krčila se v poduškách.

Nikdy dosud nepocítila cosi tak příšerného. Nejspodnější elementární stavy duše překlopily se na povrch. Zachvátil ji nesmyslný strašný strach před smrtí ; její jedinou touhou bylo ted' žít, žít stůj co stůj, aspoň den, hodinu, minutu - dřívější její láska k smrti zdála se jí být tak nepochopitelnou, hloupou . . . A vše všední, jak bývá, probudilo se v ní s láskou k životu : touha po penězích, po spokojeném, bezbolestném životě, dobrém vycházení s lidmi - ctností. - Skryla se pod podušku - skoro bezvědomě modlila se - Otčenáš.

Již delší dobu zněl jí ve sluch rozčilený hovor baronův, tu a tam zděšení prozrazující. - A náhle prorýl vzduch výkřik.

Vzchopila se a chtěla běžet k své sestře. - Tu zavzněl řev baronův znovu. Stanula nerozhodně. "Bože všemohoucí !" slyšela. "Zase - zase - a hrozněji než dříve ! Ó ! - zblázním se - ta hrůza - to mrtvolné šeleštění - to hnutí hrobu a přece - ta propast - noc - lepkavost života - závrat' - točení - a nic. - Nic, ó ! Kéž by už byl konec - tam - tam - pro boha - strašidlo kouká se sem oknem - aby mne udusilo, ta hrůza hrobu - posmrtného snu, - vy to necítíte pust'te, - nedržte mne - zabijete mne!"

"Držte jej !" zvolal jeden z lékařů. - Ublíží si - přerazí si holé nohy, překouše si tepny na rukou - všude plno krve - držte jej - provazy sem !"

"Ježíš Maria, nepoutejte mne! Vždyť se musím hýbat a rozptylovat, - nevíte, jak je to hrozné!" vyražel strašně trhaně ; bylo slyšet kácení se nábytku. "Pust'te mne, at' uteku z domu, jen to mne spasí - nebo vyžeňte tu můru - leží tam naproti nahá a posílá všechno na mne - Ježíši smiluj se - zas to jde na mne - něco se v duši mé provalilo - stoupá to stále výš - ted' neodolám - konec, vím !"

"Držte jej, - rozbije si hlavu. - Provazy - na nohy - tak - držte pevně - tak - zachráním jej - ale nevydržím to déle, kolego - je mně těž jakoby strašidla mne obletovala - kdybych neseděl vždy pevně v sedle, stal bych se pověřivým . . . Tak - spoután - co - ted' - dělat -" Zavzněl nový výkřik Melanie . . . Baronka, bez vůle jako dítě, rozpakovala se, má-li běžet na pomoc jí nebo - baronovi. Taková soustrast se jí znocnila -

"Pro boha, rozvažte mne !" řval stařec. "Rozum mne opustí - umírám - kdo by to vydržel - Pokoj plný strašidel, - umlouvají se, - ted' se shodli - se všech stran blíží se ke mně . . . Klid jde - ke mně - mír - ne - nerozvažte mne at' je konec - hrob - Nic - propast - prázdná - hrůza všeho - ne - rozvažte mne přece, at' mohu - utéci -"

Poslední slova byla tak strašně zařvávána, že se baronka rozhodla. Jako furie řítla se k ložnici baronově, aby zmařila všechnu práci své sestry. Vytasila dýku - a byla odhodlána nejen pouta starcova jí přerežat, ale i do doktorů ji vrazit, postaví-li se na odpor -

Ale ještě než do ložnice doběhla, zavzněl ještě jeden výkřik nejstrašnější . . . Vrazila dovnitř a jala se řezat provazy - Lékaři, při pohledu na ni, couvali do kouta - a jejich pomocníci též. Nikdo nepochyboval, že by odpor zaplatil smrtí. Ale když přerežávala provazy na rukou, ustala - a vykřikla - Viděla, že osvobozuje od pout - mrtvolu.

"Milostivá paní, ustaňte!" zvolal jeden z lékařů. "Zahubíte jej !"

"Osle !" řekla Arta náhle, skoro klidně. - "Je mrtev, nemáš oči?"

"Omdlele!" zvolal druhý, chvěje se jako osyka . . . "Amoniak sem !"

"Ale dyt je mrtvý, pane doktor!" řekl přítomný řezník. "Nehýbá se, hubu má otevřenou, voči vyvalené a ze skla, černá. To bych byl neuměl zabít žádný dobytek, abych to nepoznal."

"Není mrtev!" stál na svém doktor. "A kdyby byl, pak, pak - nu pak je to vědecky vysvětlitelné."

"Můj drahý muži !" vzkřikla nepřírozně vdova, - padla mrtvole tváří na prsa . . . Ale hned se vzchopila.

"Zešílím, nemohu na to hledět !" vzkřikla - a ubíhala pryč ... Všechna energie se jí vrátila s radostí, že je svobodná. - A zmizel strach transcendentální. Dýchala opět volně, vzduch byl čistý. - Se smrtí baronovou rozprchla se strašidla.

Proběhla pokoji, vyrazila dveře, vedoucí k Melanii . . . Ta ležela na zemi bez hnutí ; nemohla ji zburcovat. Ale poznala, že drahá bytost není mrtva -

Rychle a duchapřítomně zabarikádovala si dveře, odstranila vše, co by mohlo zavdat podnět k podezření, že bylo zde čarováno. Chtěla tím ovšem jen předejít malé mrzutosti, vědouc, že žije v osvětleném věku, kdy každý, kdo v možnost magie věří, platí za blbce

"Vím - sestřičko!" příšerně nezřetelně mluvila Melanie. "Ale - já - budu jej asi následovat . . . Neděs se - a zešílím-li - snad zas nabudu rozumu. - Zas to jde na mne - uspi mne morfiem - až bude světlo - spíše - tomu - odolám... Strašný, nejstrašnější je můj osud, jen to mne těší, že po každé noci nastane jítro - Co jsem již přetrpěla, zasloužím - hrůza! hrůza !"

Arta uposlechla. Poté spěchala zas k mrtvole, ted' již oficielní: neboť mužové vědy se zatím shodli, že fyziologické atomy v baronu přestaly fungovat -

Když se Melanie probudila, byla šílená . . . Nedalo se to tajit - Byla dopravena do blázince. Ale Arta, změněna v ocel, doufala v její uzdravení a štěstí v tomto světě.

Nastal den pohřbu. - Baronka byla nemocná a nezúčastnila se ho; sotva by se i jinak byla propůjčila hnusným ceremoniím a stavěla se na odiv blbým divákům.

Obřady v době odbyty, rakev snesena - a za hláholu zvonů vzdaloval se rozsáhlý průvod . . . Baronka, ležící na posteli, osaměla úplně. Konečně nastalo ticho, ticho, mající v sobě za těchto okolností něco divně příšerného - ticho, které zavládne v domě, jehož pán je právě nesen na hřbitov . . . Taková hrůzná pustota, vymřelost. -- Začala cítit temný nepokoj a strach. Vstala z lože, nahlédla oknem. Na ulici nebylo člověka. Zvony stále připomínaly, že se v dálce něco příšerného děje; Artě zdálo se, že zvoní na poplach jí ... Ulehla opět toužebně čekajíc na návrat lidí. Žluté, odpolední květnové slunce lilo se tiše a mrtvě plným proudem na podlahu . . . "Jak je to divné, že ta sluneční mrtvá obluda v mém pokoji, vedle mne, leží !" pomyslíla si. "Co to asi za bytost, jež, světlá a nehybná, směle, ba drze vedle mne leží?" Náhle sebou trhla - zbledla. Vzpomněla si na slova milence svého Thanata -

"Až zvony budou znít a sluneční vetřelec na podlaze vedle tebe ležet, pak jdi tam, odkud dosud nevyvanul umrlčí zápach! Tímto činem dokážeš, že jsi hodná být mou milenkou ; on přivede tě velmi brzo v mé objetí," šeptala a skončila drkotáním zubů. - Studený pot vyvstal jí na čele "Bože můj !" zašeptala, usednuvši na loži . . . "Ted', ted' to strašné přišlo, zrovna ted'! A já nejsem pranic připravena, miluju ted' tolik život, bojím se tolik smrti! Strašné! Ted' ta hrůzná vážná věc - - Nemohu - ne - ta cesta je cestou k smrti. - Ne - či snad mám být bídná, zkazit si budoucnost ve věčnosti? Nemám síly tam jít - smrtelný děs vane na mne odevšad - zvony znějí tak příšerně - ted' vcházejí asi na hřbitov. Zastenavši klesla bezmocně, prožívajíc pekelná muka. - Náhle se její tvář zjasnila

"Neshoduje se to, - nejsem povinná tam jít! Vždyť řekl ještě : "a než hrom třikrát zarachotí." A to se nestane! Vždyť je obloha tak čistá -"

Jako laň vyskočila a pohlédla okny. - Zajásala. "Na západě nebe úplně modré, - - odtamtud vane vítr, je tedy úplně vyloučeno, aby bouřka přišla dříve, než zvony přestanou znít. Ano ! Nejsem povinná tam jít - neshoduje se vše! Ach!" Všechna tíha s ní spadla . . . Jala se zpívat . . . "Ať to přijde později," myslila si, "jen co budu lépe připravena. Dnes - nic hroznějšího - nejhorší ze všeho je přece jen nepřipravenost a - Tu zaslechla slabé zvuky, podobající se šelestění větru v lesních korunách . . . Poté zpěv drozdů a kosů . . . To spustili ve vedlejší domě fonograf . . . Arta se slabě lekla nevědouc proč - . Šelestění přecházelo v hučení stále silnější . . . Arta náhle smrtelně zbledla - a v zápětí zarachotil dlouze hrom.

"Přece jen - ó! Sudba se strašně splňuje Ne - ne nepůjdu - ! Ale mám se stát nehodnou jeho objetí? Ne! Statečnost je to nejkrásnější Ale - brzká smrt - jeho ložnice, - snad nebude opakován."

Bez ducha čekala. Po hromu následoval liják, hučení bystřin . . . Pak sláblo zas - vítr usedal, konečně jen slabé šelestění - a ptačí zpěv v to zazníval.

"Opakuje se to !" zašeptala . . . "Musím se rychle rozhodnout. - než po třetí - pak byl by Thanatos pro mne ztracen."

Ulehla a poměrně uklidněna přemítala. Hrom zarachotil, po druhé, vody hučely - tichly a les zas jen šelestil.

"Po třetí se to opakuje!" zvolala. Zrak jí křečovitě vzplál a náhle zahořel bujnou odhodlaností. "Půjdu! Ukážu se býti hodnou, miláčku můj! Vše je lhostejno, jen statečnost ne! Jdu - haha! ničeho se teď nebojím!"

A ještě dříve než hrom po třetí zaduněl, vyřítla se z komnaty a vrazila do bývalé baronovy ložnice! Zvony ztichly, slunce již nesvítilo v hrobově tichou místnost. Arta dosti klidně usedla. Uplynulo pět minut a děs vkrádal se v její duši . . . Snažila se vši silou jej zapudit, nemohla. Ticho bylo stále hlubší, něco jakoby z něho vyvstávalo.

"Učinila jsem, co mně Thanatos řekl - mohla bych tedy jít -" řekla si a vstala. Ale nedošla ke dveřím.

"Ted' by to bylo zbabělé, neboť se bojím . . . Počkám ještě - nu, pět minut . . . Pak mohu spokojeně odejít... Br! Ten strach! Ale co na tom! Strach možno učinit příjemným..." Usedla zas a snažila se, aby tak učinila - Ale nedařilo se jí to, strach byl stále větší a nepříjemnější. Vyňala hodinky a toužebně čekala. Ale čas strašně pomalu lezl. - Stav její byl stále nesnesitelnější. Povstala - pobíhala komnatou. Ale za chvíli, čelo majíc studeným potem zbrocené, usedla opět . . .

"Ještě dvě minuty !" zašeptala. - "Úteku . . . Ne ! zůstanu! Ale potřebuju celou svou sílu - jak je to hrozné ! Jsem nemocna - tato strašná místnost - zase zmocňují se mne strašlivé pocity, tytéž, které mne uváděly v šílenství než on zemřel. Není pomoci proti nim. Ale vydržím to . . ." Minuta uplynula . . . Zmocnila se jí děsná otupělost. Zaradovala se z toho . . . "Již nepřivolá má duše záhrobní duchy !" dělala si. - Přistoupila k oknu - čtvrt minuty uplynulo. -

Tu zaslechla za sebou šramot. - Nový strašný děs se jí zmocnil. Otočila se. Šramot vycházel ze zdi, oddělující místnost od vnějšku. Zněl tak trochu slaběji. Rychle skočila ke dveřím, - naslouchala se zježenými vlasy - a vrátivši se ke stolku pohlédla na hodinky - "Ještě dvacet vteřin !" zašeptala. "Vydržím, ať stane se cokoli - a ať se třeba za tu dobu zblázním ..."

Nemohla stát, usedla. Bylo ticho a každá vteřina věčnosti. Tu zarachotilo to náhle - a ve stěně otevřela se dvířka jí neznámá. Vykřikla, chtěla povstat - nemohla - a dvířkami proplížil se baron v rozhaleném županu, klepaje pantofly. Kráčel těsně mimo ni, usmívaje se pošklebně, ke dveřím, zamkl je a klíč uschoval. Pak hekaje odebral se ke stolu a sedl tři kroky od své choti. "Chu, chu - co to zvoní?" chrochtal. "Pohřeb, ne? Kdo má pohřeb?"

"Nevím," vypravila ze sebe se vším úsilím. "Chu, chu - jsi bledá, - a myslím, že se bojíš? Čeho se bojíš? Cheche! Já jsem se poslední dobou také mnoho bál . . . Div, že jsem ještě živ z toho, Nu, ted' je mně zas docela dobře, jsem docela, docela uzdraven. život je přece jen hezký, cheche !"

On myslí, že žije !" pomyslíla si radostně. "Nechá mne na pokoji. Nemusím se ničeho bát, čeho se vlastně bojím? Ale - bože můj, co to mluvím? Nebát se - a umrlec právě do hrobu spouštěný, mluví se mnou!

Vlasy se mně ježí... Dotkne-li se mně, zemru jistě -"

"Chuchu - pořád zvoní . . . Ted' jej asi zrovna spouštějí do hrobu ! Br ! Smrt ošklivá věc ! Blaze žijícím!"

"Proč?" dodala si odvahy. "Každý musí umřít, smrt se krásná a je to život!"

"Hlouposti ! Hu ! pořád zvoní. Nevím, proč to na mne dnes tak divně působí . . . Jako by zvonili

umíráčkem. Není ti také, jako by zvonili tobě?" Mráz jí prochvěl. Jak mohl vědět, co se před nedávnem v její duši dělo . . . ? Díval se na ni a ušklíbal se . . .

"Nu, blaze žijícím! Dobře, že nezvoní nám dvěma, cheche! Kde mám tabatěrku? Jaký to zde divný nepořádek od té doby, co jsem zde naposledy byl! Kdo to ztropil? A co to tu za zápach? Jako v umrlčině . . ."

Otevřela zásuvku a šoupla k němu po stole tabatěrku. Šňupl si. A ona dodala si odvahy.

"Proč jste zavřel dveře? Otevřte!"

"Ale proč nechceš chvíli se mnou zůstat? Cheche. Jsem tvůj muž."^o

"Jsem nemocná! A co je to za způsob mne zavírat?"

Způsob nezpůsob! Jen tu ještě chvíli zůstaň, chvilka postačí. Zvony ztichly - už je pod zemí. Ted' bude se nám to hezky mluvit!"

"Otevřte ihned, sice budu křičet!"

"Křič jen, cheche! Víím, že jsi mne nikdy neměla ráda!"

"Jak mohla bych mít ráda tak protivného dědka?"

"Tak proč sis jej brala? - Vždycky ukládala jsi mně o život . . . Cheche ! Víím, že chtěla jsi mne probodnout než přilétla můra Ale ted' je můra v blázinci."

Jak - to - všechno víš?"

"Cheche! Víím ještě víc, víím víc, cheche! Mám uvnitř více chlupe, cheche!"

"Hraje se mnou jako kočka s myší!" pomyslela si Arta, a děs větší všech ostatních vstával v ní.

Vyskočila, jala se lomcovat dveřmi a křičet -

"Starého muže připravily jste o krátký život!" zařičel ted' hlasem, jakého dosud od něho neslyšela.

"Zasypaly jste jej mokrou, studenou, tmavou, hnusnou hlinou, - hu, hu ! hrůza ! Ale ještě je spravedlnost, ještě je Bůh! Na vaši hlavu padne má smrt ! Tobě také zvonily ty hrozné zvony." Povstal a pomalu šoural se k ní. Praštila lenoškou do dveří, - ale ty byly pevné. - Již stál za ní. Odskočila, mrštila lenoškou po příšeře. Ale ta, zachechtavši se jen, šla pomalu za ní. - Hrozný děs vzal jí síly. Skrčila se do kouta. - Přiblížil se, rozepjal ruce - klesla na kolena. "Ještě je spravedlivost, ještě je Bůh!" slyšela ještě nejasně a pocítila na tváři dotek ledových dlaní...

Našli ji mrtvou. Při pitvě se zjistilo, že praskla jí srdeční tepna.

Melanie zemřela v blázinci o rok později.